

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 159/04-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2004 o sťažnosti Ing. P. K., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. Ing. V. Č., B., ktorou namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 62/00, za účasti Krajského súdu v Trenčíne, po predbežnom prerokovaní takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. marca 2004 doručená sťažnosť Ing. P. K., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 62/00.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«V deviatom mesiaci roku 2000 som podal návrh na Krajský súd v Trenčíne proti Výstavbovému bytovému družstvu, T., o vrátenie členského podielu vo výške 100.000,- Sk (slovom jednototísíc korún slovenských), keďže toto družstvo mne a mojej rodine nepridelilo byt v roku 1998 som požiadal družstvo o vrátenie vyrovnávajúceho podielu podľa stanov družstva a to do troch mesiacov od schválenia účtovnej závierky roku 1998.

Napriek mojej výzve družstvo vyrovnávací členský príspevok nevrátilo, tak som podal žalobu na Krajský súd v Trenčíne v deviatom mesiaci roku 2000. Táto žaloba je vedená pod číslom konania 7 Cb 62/00-2. Keďže Krajský súd v Trenčíne vo veci nekonal, požiadal som listom zo dňa 11. 3. 2002 predsedu Krajského súdu v Trenčíne o zdôvodnenie nekonania súdu v danej veci. Predseda Krajského súdu v Trenčíne dňa 29. 4. 2002 zdôvodnil nekonanie súdu nasledovne: „vzhľadom na vysoký nápad agendy a nedostatočné personálne obsadenie súdu, nie je veci možné rýchlejšie vybavovať“. Moju sťažnosť preto považuje z objektívnych príčin za čiastočne opodstatnenú. Od času obdržania listu od predsedu Krajského súdu v Trenčíne uplynuli už dva roky a doteraz súd vo veci nekonal. Celkove za štvorročné obdobie t. j. od doby podania mojej žaloby až do dnes Krajský súd je pasívny.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky mám právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní a mám právo na súdnu a právnu ochranu, ktorú mne garantuje Ústava Slovenskej republiky.

Som presvedčený, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, ktorú dlhou lehotou vo mne vyvoláva postup Krajského súdu v Trenčíne. Poukazujem na súdnu ochranu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktorý zaručuje článok č. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako i článok č. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd – každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch a pod.

Tieto skutočnosti ma vedú k tomu, aby som sa obrátil so sťažnosťou na Ústavný súd Slovenskej republiky, nakoľko štyri roky je príliš dlhá lehota na súdne konanie.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Krajský súd v Trenčíne, Nám. sv. Anny č. 28, 911 50 Trenčín v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Cb 62/00-2 porušil Ing. P. K., K., jeho Ústavné právo, ktoré zaručuje čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na súdnu ochranu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.“

Sťažovateľ zároveň žiada, aby mu bolo priznané primerané finančné zadost'účinenie v sume 100 000 Sk.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy od 1. januára 2002 oprávnený konať o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených v ústave, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach sú upravené v ustanoveniach § 20 ods. 1 a § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie všeobecnej alebo osobitnej podmienky je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa ústavný súd z vyžiadaného spisu krajského súdu a vyjadrenia jeho predsedu zo 16. apríla 2004 zistil, že sťažovateľ, ktorý bol v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 7 Cb 62/00 zastúpený právnym zástupcom, vzal podaním doručeným krajskému súdu 6. apríla 2004 svoj návrh na začatie konania o vrátenie vyrovnávacieho podielu podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v celom rozsahu späť z dôvodu, že 23. marca 2004 došlo medzi sporovými stranami k dohode o vysporiadaní vzájomných záväzkov a pohľadávok.

Na základe tohto procesného úkonu sťažovateľa, ktorým prejavil svoju vôľu, aby sa v jeho právnej veci ďalej nekonalo a o uplatnenom nároku meritórne nerozhodovalo, krajský súd uznesením sp. zn. 7 Cb 62/00 zo 14. apríla 2004 konanie zastavil.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú je preto možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 70/00, I. ÚS 56/03, IV. ÚS 59/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. IV. ÚS 59/03). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov teda možno porušiť iba v konaní, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie štátneho orgánu

o právach a povinnostiach jeho účastníkov, pretože len také rozhodnutie môže ukončiť stav právnej neistoty účastníka konania domáhajúceho sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 62/01, II. ÚS 20/02).

Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 62/00, ústavný súd vychádzajúc zo stavu konania existujúceho v čase vydania tohto rozhodnutia a tiež so zreteľom na účel označeného základného práva dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Ako už bolo uvedené, krajský súd po tom, ako sťažovateľ podaním z 28. marca 2004 vzal svoju žalobu v jeho právnej veci v celom rozsahu späť, uznesením zo 14. apríla 2004 konanie zastavil.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ (žalobca v napadnutom konaní pred krajským súdom) späťvzatím žaloby uplatnil svoje ústavou garantované právo na autonómiu vôle strán a v dôsledku tohto jeho procesného úkonu krajský súd nemal inú zákonnú možnosť, než konanie podľa § 96 ods. 1 OSP zastaviť (m. m. I. ÚS 59/00). Aj keď je pravdou, že právnu istotu vytvára až právoplatné rozhodnutie súdu, v tomto prípade však rozhodnutie o zastavení konania už nie je meritórnym rozhodnutím o predmete konania vymedzenom v žalobe. Podľa názoru ústavného súdu sa takýmto procesným úkonom sťažovateľa ako účastníka konania zásadne zmenil aj jeho záujem na odstránení stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádzal počas súdneho konania pred tým, než urobil tento procesný úkon.

Aj keď z obsahu sťažnosti a vyžiadaného súdneho spisu krajského súdu, aj z vyjadrenia jeho predsedu možno vyvodit', že postup krajského súdu v danej veci vykazoval znaky zbytočných prietahov, neprichádza podľa názoru ústavného súdu s ohľadom na účel základného práva zaručeného v citovanom článku ústavy do úvahy uvažovať o tom, že by odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa bolo možné dosiahnuť po tom, ako bolo konanie v jeho právnej veci zastavené.

Na základe toho ústavný súd dospel k záveru, že konane o sťažnosti pred ústavným súdom nie je v okolnostiach daného prípadu spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť, ktorou sťažovateľ namietal porušenie označeného základného práva postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 62/00, odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa požiadavkou sťažovateľa o rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, keďže jeho priznanie je podľa čl. 127 ods. 3 ústavy viazané na vyhovenie sťažnosti a vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa podľa prvého odseku citovaného článku ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2004